

kül

- 46 -

1982.11.13.

sk0057 4 800 mtik1060

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke: sk0035-sk0058-ig
budapest, 1982. november 13. /mti/

sk0035 olasz kormány
sk0036 kina - jog
sk0037 kínai provokációk vietnam ellen
sk0038 brezsnyev - esti összefoglaló /1. rész/
sk0039 brezsnyev - esti összefoglaló /2. rész/
sk0040 usa - brezsnyev
sk0041 jugoszláv szakszervezeti kongresszus - vége
sk0042 brezsnyev - részvét
sk0043 szocialista pártok
sk0044 rövid hírek:

bonn: trudeau
belgrád: rablótámadás belgrádban

sk0045 kieg. a jugoszláv szakszervezetekhez
sk0046 javítás az mtik1022. sz. hírünkre
sk0047 javítás az mtik1042. sz. hírünkre
sk0048 brezsnyev - kina
sk0049 reagan-szankciók
sk0050 bush nigériában
sk0051 irak
sk0052 lengyel katonai tanács
sk0053 reagan - szovjet televízió
sk0054 irak
sk0055 reagan - szankciók
sk0056 javítás az mtik1056. sz. híreinkre
sk0057 tartalomjegyzék /1. rész/
sk0058 tartalomjegyzék /2. rész/
so/fn

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: köves tibor
szerkesztették: németh gyula
flesch istván

- v é g e -

21.01 131182 1363

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Külföldi hírek

budapest, 1982. november 14.

kül.

v a s á r n a p

sk0001 4 230 mtik1001

honduras - nicaragua

havanna, 1982. november 14. /mti/ - a nicaraguai kormány javasolta hondurasnak, hogy nicaragua és honduras legfelsőbb vezetői november utolsó hetében mexikóvárosban tartsanak találkozót - jelentette az mti havannai tudósítója.

managuában pénteken bejelentették, hogy edgardo paz barnica hondurasi külügyminiszter pénteken a nicaraguai fővárosban daniel ortegával, a nicaraguai kormányzótanács koordinátorával és victor hugo tinoco megbízott külügyminiszterrel tárgyalt.

a nicaraguai fél a tanácskozáson javasolta, hogy a hondurasi elnök és daniel ortega mexikóvárosban tartsa találkozóját, és felhívta a figyelmet a regionális háboru veszélyére.

ez a veszély abból ered - hangoztatta - , hogy az egyesült államok hondurasi területeket kíván felhasználni az ott menedéket kapott ellenforradalmi bandák kiképzéséhez és felfegyverzéséhez, és a washingtoni kormány kiemelkedő szerepet szán hondurasnak nicaragua- ellenes agresszív terveiben.

ml/dj ku fn

09.32 141182 1011

sk0002 4 230 mtik1002

nszk - belpolitika

bonn, 1982. november 14. /mti/ - willy brandt, a német szociáldemokrata párt elnöke, szombaton dortmundban azt vetette a kohl-genscher kormány szemére, hogy jogtalanul használja önmaga megjelölésére a keresztény-liberális jelzõt, mivel kizárólag a tőkés munkaadók és háztulajdonosok érdekeit képviseli.

peter glotz, az spd országos ügyvezetõje szerint a kohl-kormány legalább kétszáz ezerrel növeli az amûgy is magas, majdnem kétmilliós munkanélküliséget az nszk-ban. állítását glotz azzal indokolta, hogy az új kormány már másfél hónapja bizonytalanságban tartja az országot a jövõ márciusi országos választással kapcsolatban, s ezért a nyugatnémet tõke változatlanul tartózkodik a beruházások fellendítésétõl.

johannes rau, az spd elnökhelyettese bejelentette: a bonni hatalomcsere óta a szociáldemokrata párt létszáma 40 000 fõvel gyarapodott, és hamarosan átlépi az egymilliós határt. ez azt bizonyítja, hogy az spd párttagságának körében nyomá sincs a korábbi fáradtságnak és letörtségnek - mondta rau.

jelentõs ellentétek jegyében folytatódott szombaton a zöld baloldali tömegmozgalom kongresszusa. a vezetõségnek a munkanélküliség leküzdését célzó gazdasági programját számos küldött azzal az érveléssel bírálta, hogy a program túlságosan közel áll a szociáldemokrata párt és a szakszervezetek elképzeléséhez.

a teljes megosztottság jellemezte a szabaddemokrata párt hamburgi szervezetének választási kongresszusát. a december 18-i tartományi választáson a hamburgi fdp új jelölttel, rolf bialasszal indul, aki közölte: a választás után a cdu-val akar koalícióra lépni, vagy szorosán együttmûködni. a balszárny vezetõi, így helga schuchardt ismert baloldali bundestag-képviselõnõ, nem vállaltak jelölést az fdp listáján, mivel nem hajlandók képviselni a választók elõtt a genscheri politikát.

az fdp a legutóbbi két tartományi választáson, így az idei júniusi választáson, nem érte el a tartományi parlamentbe való bejutáshoz szükséges 5 százalékos. a mostani megosztottság láttán kétséges, hogy december 19-én sikerülni fog-e ez neki hamburgban.

fkj/so fn

09.34 141182 2130

ll

--

sk0003 4 230 mtik1003

ürséta - elhalasztás

cape canaveral, 1982. november 14. /dpa/ap/afp/ - legalább egy nappal elhalasztották a columbia amerikai űrrepülőgép két utasának vasárnapra tervezett ürsétáját, mert az egyiknek, william lenoirnak gyomorbántalmai vannak.

lenoir űrhajós joseph allenel készült kilátogatni az űrbe, azzal a konkrét feladattal, hogy kipróbáljanak különböző javítási technikákat.

lenoir szombat óta panaszkodott émelygésre, amelyet a súlytalanság állapota okozott neki. a houstoni űrhajózási központ közlése szerint robert overmyeren, a columbia pilótáján is tapasztalhatók az űrbetegség tünetei. mindkét űrhajósnak gyógyszereket „irtak fel”, a központból. a columbia csütörtökön repült fel a földrõl négyfõnyi személyzettel. az elsõ két napon az űrhajósok a terv szerint, problémák nélkül teljesítették programjaikat. a keddi leszállásáig az ürséta maradt az egyetlen fontos feladat számukra.

ku fn

09.47 141182 0936

--

sk0004 4 230 mtik1004

brezsnyev - pravda /1.rész/

moszkva, 1982. november 14. /mti/ - vezércikkben emlékezik meg leonyid brezsnyevrõl a pravda vasárnapi száma, megállapítva, hogy személyében az szkp és a szovjet állam, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom, a nemzeti-felszabadító mozgalom kiemelkedõ alakja távozott az élõk sorából.

leonyid brezsnyevnek a párt és az állam legmagasabb posztjain végzett tevékenysége elválaszthatatlan attól az idõszaktól, amelyben a szovjetunió elérte a fejlett szocializmus szintjét, s a szovjet emberek hatalmas eredményeket értek el a társadalmi élet legkülönbözõbb területein. új minõséget nyert a munkásosztály, a kolhozparasztság és a népi értelmiség megbonthatatlan szövetsége, az ország valamennyi népének és nemzetiségének testvéri barátsága, létrejött a szovjet nép, az emberek új társadalmi és nemzetközi közössége. az egész nép jóváhagyásával elfogadták a szovjetunió új

ll

alkotmányát. ebben az időszakban egyre erősebbé vált az a kedvező erkölcsi-politikai légkör, amelyet az emberek iránti bizalom és tisztelet, a nyugalom és a magabiztosság jellemez. s ami a legfontosabb, a béke időszaka volt ez; azé a békéé, amelyet elsősorban a lenini pártnak, a szovjet államnak a feszültség enyhítéséért, a különböző társadalmi és gazdasági rendszerű államok közötti becsületes, az egyenlő jogokon alapuló együttműködésért vívott kitartó harca biztosított.

igaz, ennek az időszaknak nem minden tervét sikerült végrehajtani. voltak ennek a munkának hiányosságai és nehézségei is, amelyek feltárására és legyőzésére a pártnak nem kis erőfeszítéseket kellett fordítani - mutat rá a pravda. - az elért eredmények nagyságát azonban semmi sem kisebbítheti. a szovjetunió óriási lépést tett előre. a társadalom gazdasági és társadalmi-politikai alapjai még erősebbekké váltak, s ma olyan szilárdak, mint korábban soha. sikerült megteremteni a kommunizmushoz való előrehaladás biztos tartalékait. /folyt./

fL/jp fn

10.04 141182 1954

--

sk0005 4 230 mtik1005

brezsnyev - pravda /2.rész/

ezt az előrehaladást egy pillanatra sem lehet feltartóztatni. az szkp kb rendkívüli plénumának határozatai megerősítették a párt irányvonalának folytonosságát. jurij andropov, a központi bizottság egyhangulag megválasztott főtitkára a plénumon mondott beszédében megállapította, hogy ma a legfontosabb kötelesség a gazdasági, társadalmi és kulturális fejlődésnek a xxvi. kongresszuson és az azt követő kb-plénumokon meghatározott hatalmas feladatai végrehajtása, a szovjet állam leonyid brezsnyev vezetésével kidolgozott bel- és külpolitikájának következetes megvalósítása.

a szovjetunió valamennyi kommunisztájának, dolgozójának feladata ma az, hogy a saját posztján, a saját életében minél többet tegyen, s arra törekedjék, hogy a tervszerű alkotómunka egyre gyorsabb üteművé váljék.

a szovjet emberek joggal lehetnek büszkék arra a hatalmas tekintélyre is, amelyet a szovjetunió a béke megőrzéséért és megszilárdításáért vívott harcban szerzett magának. mint az szkp központi bizottságának, a legfelsőbb tanács elnökségének és a

ll

szovjetunió minisztertanácsának a kommunista párthoz, a szovjet néphez intézett üzenete megállapítja, a szovjetunió békevágya semmit sem változott. a párt, a szovjet állam az ország gazdasági és védelmi erejére támaszkodva továbbra is mindent megtesz annak érdekében, hogy a szovjet emberek, a szocialista országok dolgozói és a szovjetunió barátai békés munkája biztos védelemmel élvezzen.

az szkp és a szovjet nép előtt hatalmas feladatok állnak, amelyeket joggal lehet világtörténelmi jelentőségűnek nevezni. nem lehet kétséges, hogy ezeket a feladatokat meg is fogják oldani. biztosítékot nyújt erre nézve a párt óriási tapasztalata és felkészültsége, a lenini örökség iránti megingathatatlan hűsége, a néptömegek körében élvezett tekintélye és befolyása. biztosítéka ennek az szkp körül még szorosabban tömörülő szovjet nép megingathatatlan egysége, a szovjet emberek munkaszeretete, állampolgári elkötelezettsége és eszmei szilárdsága. a szovjet emberek tudják, hogy kipróbált kollektív vezetőjük, a szovjetunió kommunista pártja mindig történelmi küldetése magasztán áll, bármilyen fordulatot vegyenek is az események - hangsúlyozza a pravda vezércikke.

fL/jp fn

10.22 141182 2269

--

sk0006 4 230 mtik1006

brezsnyev - bucsuztatás

moszkva, 1982. november 14. /mti/ - vasárnap már kora reggeltől sűrű sorokban áramlottak moszkva központja felé a szovjet főváros lakosai, a gyárak, üzemek, hivatalok, iskolák küldöttei, a moszkvába érkezett vidéki delegációk, hogy bucsut vegyenek leonyid brezsnyevtől, az szkp kp elhunyt főtitkárától, a legfelsőbb tanács elnökségének elnökétől. ugyancsak vasárnap reggeltől érkeztek meg moszkvába a temetésen részt vevő külföldi párt- és állami vezetők, kormányfők, külügyminiszterek, politikai személyiségek. mint ismeretes, a magyar küldöttséget kádár jános, az mszmp kb első titkára vezeti, a delegáció tagja losonczy páál, az elnöki tanács elnöke és rajnai sándor, hazánk szovjetunióbeli nagykövete. a küldöttség különvonatát vasárnap délutánra várják moszkvába.

a szocialista országokból mindenünnen a párt és az állam legfőbb vezetői érkeznek a hétfői temetésre a szovjet fővárosba. számos más ország is államfőjével képviselteti magát, így például az nszk-ból carstens szövetségi elnök, ausztriából kirchschla:ger szövetségi

ll

elnök lesz jelen. az amerikai küldöttséget bush alelnök vezeti, akivel együtt shultz külügyminiszter is ott lesz moszkvában. számos országból érkezik kormányfő, köztük indira gandhi indiából, pierre mauroy miniszterelnök franciaországból, pierre trudeau kanadából. népes delegációkat várnak a szovjet fővárosba az arab országokból. szíria delegációját hafez asszad elnök, a pfsz küldöttségét jasszer arafat vezeti.

a tőkés országok kommunista és munkáspártjainak vezetői közül részt vesz leonyid brezsnyev temetésén többek között georges marchais, az fkp, enrico berlinguer, az okp, alvaro cunhal, a portugál kp főtitkára.

moszkvába várják vasárnap pérez de cuellart, az ensz főtitkárát. a szovjet sajtó, a rádió és a televízió változatlanul bőszeges terjedelemben közli a külföldről érkezett részvétélviroatok szövegét, a különböző szovjet társadalmi, politikai szervezetek megemlékezéseit, a szovjet intézményekben megtartott gyászgyűlésekről szóló beszámolót. a lapok, köztük a pravda, vasárnap vezércikkeket közölnek arról, hogy a szovjetunió kommunista pártja, a szovjet állam tovább halad azon az uton, amelyet az elmúlt években követett, s amely a fejlett szocialista társadalom építésének, a nép jóléte emelésének, a béke megvédésének, a népek közötti barátság és együttműködés fejlesztésének az útja.

ki/jp fn

10.45 141182 2413

-.-

sk0007 4 230 mtik1007

begin

los angeles, 1982. november 14. /mti-dpa/upi/ - feleségének halála miatt vasárnap megszakította amerikai látogatását menachem begin izraeli miniszterelnök.

a kormányfő new yorkon keresztül visszaindult izraelbe, ahol aznap hajnalban egy jeruzsálemi kórházban szivroham következtében hunyt el a 62 éves asszony.

begin csütörtökön érkezett tíznapos magánjellegű látogatásra az egyesült államokba, elsősorban amerikai zsidó szervezetek meghívására. utjának utolsó napján, a jövő héten kellett volna találkoznia reagan amerikai elnökkel.

ll

tanácskozásuk fő témája az izrael által megszállt arab területeken alkalmazott telepítési politika lett volna. ebben a kérdésben a két ország vezetői között taktikai jellegű nézeteltérések vannak. egyelőre nem közölték, hogy begin folytatja-e majd, és ha igen, mikor, amerikai utját.

ku fn

10.56 141182 0871

-.-

sk0008 4 230 mtik1008

kiegészítés mai mtik1006. számú /brezsnyev - bucsuztatás című/ anyagunkhoz

moszkva, 1982. november 14. /mti/ - vasárnap a késő délelőtti órákban ismét felkereste leonyid brezsnyev ravatalát az szkp kb számos vezetője, a politikai bizottság több tagja, póttagja, a kb titkára, élükön a kb ujoman megválasztott főtitkárával, jurij andropovval. a szovjet vezetők diszörséget álltak a ravatal mellett, tisztelettel adóztak brezsnyev emlékének és kifejezték részvétüket leonyid brezsnyev özvegyének, családjá jelen levő tagjainak.

ki/ge fn

11.00 141182 0558

-.-

sk0009 4 230 mtik1009

közel-keleti hírek

gemajel - szaud-arábia

bejrut, 1982. november 14. /afp/ - amin gemajel libanoni elnök vasárnap kétnapos hivatalos látogatásra szaud-arábiába érkezett, hogy diplomáciai és pénzügyi támogatást kérjen a rijadi vezetőktől. a kormányfő, elutazása előtt tett nyilatkozatában, alá is huzta, hogy „szaud-arábia mindig segített országunknak, és libanonnak most szüksége van a testvéri országok támogatására problémáinak megoldásához,„

ll

1982.11.14.

gemajel, a jelek szerint diplomáciai téren arra kéri majd fahd szaudi uralkodót, hogy rijad működjk közre a libanonban állomásozó valamennyi idegen katonai erő távozásának elérésében. az afp úgy tudja, hogy gemajel különösen az észak- és közép-libanonban tartozkodó palesztin katonák kivonulásának lehetővé tételében látja fontosnak szaud-arábiai diplomáciai közreműködését.

„hetek bizottsága,,

rabat, 1982. november 14. /afp/ - az arab liga által jóváhagyott közel-keleti rendezési terv ismertetésére hivatott ugynevezett hetek bizottsága vasárnap összeül a marokkói fezből - jelentették be szombaton hivatalosan rabatban. az arab-izraeli konfliktus ügyével foglalkozó testület ii. hasszán marokkói uralkodó elnökletével és többek között, husszein jordániai uralkodó jelenlétében tanácskozik, főleg arról, hogy a bizottság miképpen ismertesse álláspontját küldetésének következő állomásán, párizsban.

tyr - hivatalos izraeli mérleg

tel-aviv, 1982. november 14. /afp/ - 75 izraeli katona vesztette életét, 28-an megsebesültek az izraeli hadsereg dél-libanoni tyr városában levő főhadiszállásának keddi felrobbanásakor - közölte szombaton végső mérlegként tel-avivban egy hivatalos szóvivő.

ku fn

11.46 141182 1705

--

sk0010 4 230 mtik1010

szankciók feloldása - nyugati visszhang /1. rész/

bonn, brüsszel, london, róma, tokió, 1982. november 14. /mti/ - az mti tudósítói írják: az egyesült államok nyugati szövetségesei fellélegezve fogadták reagan amerikai elnök szombaton bejelentett döntését a szibériai gázvezeték építését gátló tilalmi intézkedések megszüntetéséről.

a nyugatnémet kormány elégedetten üdvözölte az amerikai embargó megszüntetését, különösen mint annak bizonyítékát, hogy „a kérdésben érdekelt minden fél sikeresen fáradozott a nyugati országok politikájának összehangolásán,, - jelentette follinus könyves jános, az mti bonni tudósítója. az nszk-kormány szerint az embargó felfüggesztése ugyanakkor jelzés a szovjetunió számára is a kelet-nyugati kapcsolatok konstruktív fejlesztésének lehetőségéről.

ml

1982.11.14.

a bonni állásfoglalásban nincs szó a szocialista országok elleni „kiélezettebb kereskedelmi politikáról,,.

olasz politikai és gazdasági körökben is megnyugvással fogadták a washingtoni bejelentést. az mti római tudósítója, király ernő jelentése szerint spadolini már szombaton éjszaka tájékoztatta elio gabuggiani firenzei polgármestert, lévén, hogy a gázvezeték-szerződésben érintett olasz vállalat, a nuovo pignone központja firenzében van. a cégnek létérdeke fűződik ahhoz, hogy a gázvezeték építéséhez szükséges berendezéseket szállíthasson a szovjetunióknak.

az amerikai bejelentést követően, a miniszterelnöki hivatal nyilvánosságra hozta azt a levelet, amelyben reagan az új helyzetről tájékoztatta spadolinit. a levél kiemeli, hogy olaszország jelentősen hozzájárult a kelet-nyugati gazdasági kapcsolatokra vonatkozó „globális stratégia,, kidolgozásához.

emilio colombo külügyminiszter, az olasz hírgyűnékségnek adott nyilatkozatában azt fejtegette, hogy a washingtoni döntés hozzájárulhat majd a nyugat-európa és az egyesült államok közötti, főleg gazdasági jellegű, nézetkülönbségek enyhítéséhez. colombo szerint a szankciók feloldása „annak az atlanti elvnek az érvényesülését segíti, hogy a kelet-nyugati gazdasági kapcsolatokban ne alkalmazzák a kereskedelmi háború stratégiáját, ugyanakkor pedig biztosítsák azt, hogy a nyugat által exportált termékek ne járuljanak hozzá a kelet-európai országok katonai potenciáljának megerősödéséhez,,.

a közös piaci köröket viszont elsősorban az foglalkoztatja, hogy nem ismeretes egyelőre, csak nagy vonalakban, milyen kötelezettségvállalásokért cserébe vonta vissza washington a szibériai gázvezetékre elrendelt tilalmait és a tilalmat figyelmen kívül hagyó, nyugat-európai cégek elleni megtorló intézkedéseket. /folyt./

fkj-kir-mp ku fn

12.19 141182 2646

ml

--

sk0011 4 230 mtik1011

zür a zoo-lakókkal

new york, 1982. november 14. /mti-dpa/ - a new york-i central park állatkertjének régóta tervezett átépítését furcsa nehézségek hátráltatják. három lakótól ugyanis - mint a kirakhatatlan albérlőktől - egyszerűen nem tudnak megszabadulni: senki sem akarja befogadni őket.

a problémát tina, a durva nőstényelefánt, skandy, a verekedős jegesmedve, valamint caroline, a morcos gorilla-asszonyosság okozza.

tina - fiatalabb éveiben - kénytelen volt megosztani ketrecét egy idősebb társával, „aki”, állandóan felfalta az ő élelemadagját is. azóta tina határozottan agresszív. egy alkalommal az ormányával úgy megcsavarta gondozója karját, hogy az eltörött. nem sokkal kisebb fájdalomt okozott egy másiknak, akinek rálépett a tyukszemére.

skandy azzal vált rossz hírűvé, hogy nemrégiben halálra marcangolt egy részegét, aki - persze magának keresve a bajt - a jegesmedve-lakosztályon óhajtotta kialudni mámorát. ami caroline-t illeti, elég ha indiszkréten eláruljuk: idén töltötte be 45. életévét. nincs az az állatkert-igazgató, aki tinát, skandyt és caroline-t hajlandó lenne elhelyezni, márpedig a manhattani zoo zsufolt lakásviszonyai sürgős megoldásért kiáltanak...

kj fn

12.37 141182 1228

--

sk0012 4 230 mtik1012

szankciók feloldása - nyugati visszhang /2. rész/

a nyugat-európai közösség mindenesetre e tárgyalásokkal hozzájárult ahhoz, hogy a kelet-nyugati kereskedelmi és hitelkapcsolatok egészét átfogó közös „magatartási szabályokban”, egyezzenek meg a vezető tőkés országok - mintegy a versailles-i csúcson már elhatározottak továbbfejlesztéseként és pontosításaként. az embargók feloldása tehát valószínűleg a kelet-nyugati gazdasági kapcsolatok általános szigorodásával párosul - idéz brüsszeli megfigyelőket magyar péter, az mti tudósítója.

ll

ami eddig ismert: a nyugat-európaiak nem vesznek részt az urengoji vezetéken túl továbbiak építésében, és nem kötnek az eddigi szerződéseken túlmenően újabbakat földgázvásárlásra, korlátozva a szovjet földgáz részarányát energiámérlegükben; nem adják el továbbá a legfejlettebb műszaki eljárásokat és gyártmányokat /akkor sem, ha ezek nem alkalmasak közvetlen katonai felhasználásra/, és tovább szigorítják a hitelek feltételeit.

mindezek értelmezése és részletei azonban még vitás mozzanatokat is tartalmaznak a nyugat-európai közösségen belül: párizs a jelek szerint másként értelmezi a megállapodást, mint washington és a többi nyugat-európai kormány. a francia kormány lényegében megcáfolta reagan elnöknek azt a bejelentését, hogy washington megegyezésre jutott szövetségeseivel a kelet-nyugati gazdasági kapcsolatokat korlátozó intézkedések ügyében.

a francia külügyminisztérium szóvivője szombaton este - néhány órával reagan elnök bejelentése után - kijelentette: a francia kormány, megfelelő időpontban, ismertetni fogja szövetségeseivel álláspontját a kelet-nyugati kereskedelem kérdéseiről. hozzátette: franciaország nem vesz részt abban a megállapodásban, amelyet szombaton délután washingtonban bejelentettek. a francia kormány „tudomásul veszi”, reagan elnök döntését a nyugat-európai vállalatok elleni szanciók megszüntetéséről.

mint dobsa jános, az mti párizsi tudósítója jelenti, diplomáciai megfigyelők körében nagy feltűnést keltett ez a francia nyilatkozat, hiszen párizs ezzel kifejezetten elhatárolta magát reagan elnöknek attól a kijelentéstől, hogy washington és szövetségesei között megállapodás jött létre a kelet-nyugati gazdasági kapcsolatokról. ez a francia nyilatkozat azonban logikus következménye annak a francia álláspontnak, amely eddig következetesen elutasította washingtonnak azt a javaslatát, hogy kössenek „csereüzletet”, : washington megszünteti a nyugat-európai vállalatokat sújtó szankciókat, s ennek fejében partnerei fogadják el a kelet-nyugati gazdasági kapcsolatok korlátozására irányuló amerikai terveket. /folyt./

mp-ds ku fn

12.48 141182 2656

ll

--

sk0013 4 230 mtik1013

szankciók feloldása - nyugati visszhang /3.rész/

párizsban ugyanakkor továbbra is hangsúlyozzák: franciaország hajlandó tárgyalni a kelet-nyugati kereskedelem kérdéseiről, de nem lehet semmiféle kapcsolatot teremteni e tárgyalások és az egyoldalú amerikai szankciók megszüntetése között.

a benelux-országok azt séreلمezik, hogy - bár külkereskedelmi forgalmuk együttesen nagyobb, mint az nszk-t kivéve bármelyik egk társországgé - kizárták őket a washingtoni megbeszélésekből. várhatóan követelik majd, hogy a washingtoni megállapodást a tizek miniszteri tanácsában vitassák meg. erre a holland, belga és luxemburgi külügyminiszter november 22/23-i értekezletén kerülhet sor.

francis pym brit külügyminiszter elégedetten nyilatkozott a washingtoni döntésről, hangsúlyozva, hogy a szankciók feloldását tekintette idén nyár óta az egyik legfontosabb feladatának. london már korábban elrendelte a brit vállalatoknak, hogy hagyják figyelmen kívül az amerikai embargót, és tartásuk tisztelőben a szibériai gázvezeték építéséhez való szállításokról szóló szerződéseket. mindazonáltal volt olyan brit cég, amely amerikai alkatrészeket használt a gázvezetékhez küldendő berendezéseiben, s így az embargó közvetlenül akadályozta a szovjetunióba irányuló exportját.

japán közvetlenül nem érintett az ügyben, mindazonáltal tokiói kormánykörök üdvözölték a washingtoni bejelentést. japán mindig is ellenezte a szankciót, amely közvetetten kihatott a szahalini közös szovjet-japán kőolaj- és földgázfeltárási munkálatokra - mutat rá jelentésében pietsch lajos, az mti tokiói tudósítója.

a nihon keizai simbun, a szigetországi üzleti körök lapja a szövetségesek között létrejött egyezményt elvi megállapodásként jellemezte, amelynek megvalósításával kapcsolatosan - mint rámutatott - még további tárgyalásokra van szükség.

a lap washingtoni tudósítása szerint az amerikai kormány nem azért egyezett bele a szovjetellenes gazdasági szankciók feloldásába, hogy - mint sokan vélik - egyfajta gesztust tegyen az új szovjet vezetés felé. döntését - hangsúlyozza a kommentár - mindenekeklőtt az a félelem diktálta, hogy a nyugati táboron belüli ellentétek tovább mélyülnek, s ezt - ugymond - a szovjetunió kihasználhatja.

ds-mp-pl ku fn

12.55 141182 2267

le

--

sk0014 4 230 mtik1014

irak-irán

teherán/manama/nicosia, 1982. november 14. /afp/ap/upi/irna/ - iraki bejelentés szerint 169 iráni katona vesztette életét a két ország közötti háboruban a szombati harcok során. az irániak a pénteki összecsapásokról szólva azt közölték, hogy mintegy 650 iraki katonát öltek vagy sebesítettek meg, huszat pedig fogságba ejtettek.

bagdadi források azt állítják, hogy iraki helikopterek súlyos anyagi és embervesztéseket okoztak az ellenségnek missan körzetében, a fővárostól 250-300 kilométerre dél-keletre. kisebb összecsapásról adtak hírt a front középső szakaszáról, valamint basra környékéről. basra városában az iráni tüzérség „bizonyos károkat okozott, - jelentette az ina iraki hírügynökség.

az irna iráni távirati iroda szombaton arról számolt be, hogy pénteken a front déli szakaszán kényszerítették meghátrálásra az ellentámadással kísérletező irakiakat .

kj fn

13.23 141182 0912

--

sk0015 4 230 mtik1015

olasz kormányválság

király ernő, az mti tudósítója jelenti:

róma, 1982. november 14. /mti/ - a spadolini-kormány lemondása után sandro pertini köztársasági elnök hétfőn kezdi meg konzultációit a politikai pártok vezetőivel. a három legfontosabb politikai tényező, a kereszténydemokrata párt, az olasz kommunista párt és a olasz szocialista párt véleményét azonban csak kedden hallgatja meg. az okp esetében ezt a döntést az is indokolja, hogy enrico berlinguer, a párt főtitkára, leonyid brezsnyev temetésén moszkvában tartózkodik.

a hét végén az eddigi kormánypártok /a kereszténydemokrata párt, az olasz szocialista párt, olasz szociáldemokrata párt, olasz liberális párt és az olasz köztársasági párt/ vezető köreiből lázas tanácskozások folytak. eddig azonban nincs egyértelmű állásfoglalás abban, hogy milyen jellegű kormány próbálja meg felváltani a háboru utáni olaszország első nem kereszténydemokrata vezetésű kabinetet.

le

a kdp vezetőknek nyilatkozatából kitűnik, hogy a párt ellenzi az előrehozott választásokat, ám egy esetleges átmeneti kormány irányítását a maga számára tartja fenn. craxi szocialista párti főtitkár is érzékeltette, hogy pártja szívesen beköltözne a miniszterelnöki palotába. az okp a szombati vezetőségi ülésen újból megerősítette, hogy ellenzi az idő előtti választásokat, a célok és módszerek terén reális változást vár az új kormánytól.

kir/jp gf fn

13.47 141182 1423

--

sk0016 4 230 mtik1016

rövid hírek

Lengyel-indiai

új-delhi, 1982. november 14. /taszsz/ - befejezte indiai látogatását stefan olszowski, a lengyel egyesült munkaspárt kb politikai bizottságának tagja, külügyminiszter. találkozott mohamed hidajatullah köztársasági alelnökkel, indira gandhi miniszterelnökkel, naraszimha rao külügyminiszterrel és az indiai kormány több tagjával. naraszimha rao leszögezte, hogy kormánya a lengyelországi eseményeket az ország belügyének tekinti, s megoldást csak a lengyel nép és kormány érhet el, minden külső beavatkozás nélkül.

mojszov

teherán, 1982. november 14. /irna/ - a hétvégén teheránban tárgyalt lazar mojszov jugoszláv külügyminiszter. megbeszélést folytatott ali akbar velajativ, iráni hivatali partnerével. fogadta husszein musszavi miniszterelnök is, aki - mint az iráni hírügynökség jelentette - kifejtette mojszovnak irán „se nem keleti, se nem nyugati, politikáját. musszavi éles szavakkal ítélte el az egyesült államoknak az iszlám forradalom elleni összeesküvését. az iráni kormányfő utalt az el nem kötelezettek mozgalmának fontos szerepére és leszögezte, hogy teherán a harmadik világgal való gazdasági kapcsolatok fejlesztésére törekszik.

szovjet-amerikai barátság

new york, 1982. november 14. /taszsz/ - tömeggyűlésen emlékeztek meg chicagóban arról, hogy 49 éve teremtettek diplomáciai kapcsolatot a szovjetunió és az egyesült államok között, 65 éve

győzött a nagy októberi szocialista forradalom és, 60 éve alakult meg a szovjetunió. a rendezvényen felszólalt a. thompson, az amerikai-szovjet baráti társaság országos tanácsának ügyvezető igazgatója.

hirszervezet

tunisz, 1982. november 14. /taszsz/ - a tunéziai fővárosban befejezte munkáját az el nem kötelezett országok tájékoztatási szervezete közgyűlésének harmadik ülészsaka. a hírügynökségi társulás találkozójának résztvevői elfogadták a tömörülés tevékenységi programját az 1983-85-ös évekre.

seychelle - újabb zsoldosok

johannesburg, 1982. november 14. /upi/ - újabb zsoldosegységet szerveznek dél-afrikában a seychelle-szigetek kormányának megdöntésére - jelentette a upi amerikai hírügynökség. a toborzásra egy évvel azután kerül sor, hogy michael hoare ezredes /csufnévén: „örült mike, / puccskisérlete kudarcot vallott.

kj fn

14.12 141182 2306

--

sk0017 4 230 mtik1017

huang hua

peking, 1982. november 14. /mti/ - brezsnyev elnök a szovjetunió kiemelkedő államférfia volt. halála nagy veszteség országának és népének. a kínai vezetők és a magam nevében mély részvételmet és őszinte együttérzést fejezem ki a szovjet kormánynak, a szovjet népnek és brezsnyev elnök családtagjainak - mondotta moszkvába való elutazása előtt az új - kina hírügynökségnek adott nyilatkozatában huang hua államtanácsos és külügyminiszter.

mint emlékeztetett, a kina és a szovjetunió közötti béke és barátság teljes mértékben megfelel nemcsak a két ország és a két nép érdekeinek, hanem az ázsiai béke és a világbéke érdekeinek is. brezsnyev elnök nem sokkal halála előtt számos beszédben fejezte ki azt a kívánságát, hogy munkálkodni kell a kínai-szovjet kapcsolatok javításán.

ll

a kínai kormány és nép értékeli ezeket a beszédeket, amelyek visszatükrözték a szovjet nép széles tömegeinek a két ország közötti kapcsolatok javulására irányuló sürgető óhaját. a kínai nép mindig nagyra becsülte a szovjet néppel való hagyományos barátságát, és reméli: a két ország viszonya baráti lehet a békés egymás mellett élés öt elve alapján.

a kínai nép őszintén reméli, hogy az akadályok elhárításával valódi javulás következik be a két ország kapcsolataiban, s hogy ezek a kapcsolatok fokozatosan ismét normalizálódnak - hangoztatta.

huang hua végül reményét fejezte ki, hogy a szovjet párt és kormány tovább fáradozik a kínai-szovjet kapcsolatok javításának előmozdításán.

nc/ge fn

15.10 141182 1533

--

sk0018 4 230 mtik1018

arezzói fesztivál - magyar siker

király ernő, az mti tudósítója jelenti:

roma, 1982. november 14. /mti/ - a zalaegerszegi színház jelentős sikerével zárult az olaszországi arezzóban november 10. és 13. között kilencedik alkalommal megrendezett nemzetközi színházi fesztivál, amelyen a kiírási feltételeknek megfelelően egyfelvonásos darabokkal indultak a résztvevők.

a zalaegerszegi társulat az erős nemzetközi mezőnyben - angol, amerikai, holland, japán, kanadai, román, svájci és olasz együttesek között - első díjat nyert a bartók eredeti elképzelése szerint előadott, a csodálatos mandarin pantomimjátékával.

a zsüri magasra értékelte a társulat tagjainak egyéni teljesítményét is: fekete gízit a legjobb női, szalma tamást a legjobb férfialakítás díjával jutalmazták.

ll

ruszt józsef a legjobb rendező, menczel róbert a legjobb diszlettervező díját vehette át a szombat esti ünnepségen.

francia ujságíróknak a fesztiválra felajánlott különdíját nádházi péter színésznek ítelték oda.

kir/ge fn

15.30 141182 1046

--

sk0019 4 230 mtik1019

nszk - zöldek kongresszusa

follinus könyves jános, az mti tudósítója jelenti:

bonn, 1982. november 14. /mti/ - a nyugatnémet zöld baloldali tömegmozgalom követeli az amerikai közép-hatótávolságu fegyverek nszk-beli telepítésének megakadályozását és a p o l g á r i nukleáris program leállítását - hangzik az a határozat, amelyet a zöldek vasárnap végetérő kongresszusán fogadott el a küldöttek jelentős többsége.

e feltételek teljesítése esetén a zöldek készek vállalni a felelősséget az országos politikában, ha a márciusi választás után bejutnak a bundestagba, és készek tárgyalni a többi párttal arról, hogy támogathatnak-e egy új kormányt a választás után.

nem hajlandók viszont támogatni olyan kancellárt vagy kormányt, amely folytatni akarja „az életveszélyes fegyverkezési és nukleáris programot, - olvasható a zöldek határozatában.

a küldöttek egy része ellenezte, hogy a zöldek eleve elfogadhatatlan feltételeket támasszanak a német szociáldemokrata párttal szemben. más részük viszont azt az álláspontot képviselte, hogy most először az spd-nek kell „szint vallania a nyugatnémet társadalom legégetőbb kérdéseiben,„.

a fennálló ellentétek miatt a zöldek kongresszusa úgy döntött, hogy jövő januári rendkívüli kongresszusáig elhalasztja egy gazdasági program elfogadását.

fkj/jp fn

15.42 141182 1346

ll

--

sk0020 4 230 mtik1020

helmut kohL látogatása az egyesült államokban /1.rész/

follinus könyves jános, az mti tudósítója jelenti:

bonn, 1982. november 14. /mti/ - helmut kohL, a német szövetségi köztársaság kancellárja, vasárnap kora délután négynapos hivatalos látogatásra az egyesült államokba utazott.

elutazása előtt adott interjújában kohL kijelentette: legfontosabb feladatának az amerikai-nyugatnémet barátság megerősítését tekinti, de ez nem jelentheti azt, hogy az nszk lemondhat saját nemzeti érdekeinek képviseléről.

az új nyugatnémet kormány „valódi„ enyhülést és „valódi„ leszerelést akar, s nem tekint olyan vak jóhiszeműséggel az enyhülésre, mint ahogy az a hetvenes években volt jellemző - mondta kohL.

az nszk elemi érdeke, hogy a genfi szovjet-amerikai tárgyalások „komolyan„ folyjanak, és eredményre vezessenek - hangoztatta a kancellár.

kohL hiányolta, hogy a nyugat nem rendelkezik kellően egyeztetett koncepcióval a szocialista országokkal folytatandó kereskedelemben, amelyben az nszk jogos nemzeti érdekeiről is szó van.

bonni kormánykörök szerint a kancellár és reagan amerikai elnök sorrendben negyedik találkozásán két fő téma áll majd a középpontban: a kelet-nyugati viszony, különös tekintettel a szocialista országokkal folytatandó kereskedelemre és a nyugati szövetségi rendszer problémaköre, különös tekintettel a nato 1979-es határozatának megvalósítására.

bonn ellenzi a kereskedelmi kapcsolatokban a protekcionizmust és a nacionalizmust, és elégedetten vette tudomásul, hogy egy nappal kohL látogatása előtt reagan megszüntette a földgázüzlet kapcsán elrendelt, és súlyos károkat okozott amerikai embargót. /folyt./

... fkj/ge fn

16.07 141182 1707

Al

--

sk0021 4 230 mtik1021

helmut kohL látogatása az egyesült államokban /2.rész/

mint ismeretes, manfred wörner nyugatnémet hadügyminiszter, egy héttel ezelőtt washingtonban megerősítette a bonni kormánynak azt a vonalát, hogy a szovjetuniótól vár engedményeket az európai közép-hatótávolságu fegyverek csökkentéséről folyó genfi tárgyalásokon. amennyiben a tárgyalások nem vezetnének eredményre, bonn 1983 végén fenntartás nélkül támogatja az amerikai rakéták nszk-beli telepítését.

egyes bonni megfigyelők szerint a kohL-kormány a nato-határozat tárgyalási elemével szemben tulságosan is a telepítés elemét részesítette előnyben wörnernek azzal a washingtoni kijelentésével, hogy a genfi tárgyalásokat a telepítés megkezdése után is lehet folytatni.

ugyanakkor kohL jelezte: ellenzi az egyes olyan amerikai elgondolásokat, hogy a telepítést már 1983 áprilisában megkezdjék, és a tervezett 108 pershing-2 rakéta kétszeresét telepítsek az nszk-ba.

fkj/ge fn

16.23 141182 0966

--

sk0022 4 230 mtik1022

brezsnyev - temetés, küldöttségek /1.rész/

az mti moszkvai tudósítói jelentik:

moszkva, 1982. november 14. /mti/ - kádár jánosnak, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága első titkárának vezetésével vasárnap délután moszkvába érkezett a magyar párt- és állami küldöttség, amely részt vesz leonyid brezsnyev temetésén. a küldöttség tagja losonczi pál, az elnöki tanács elnöke és rajnai sándor, az mszmp kb tagja, hazánk szovjetunióbeli nagykövete, aki moszkvában csatlakozott a delegációhoz.

fogadtatásukra a szovjet főváros kijevei pályaudvarán megjelent mihail gorbacsov, az szkp kb politikai bizottságának tagja, leonyid szmirnov, a szovjetunió minisztertanácsának elnökhelyettese és más hivatalos személyiségek. jelen voltak a magyar népköztársaság diplomáciai képviselőinek felelős beosztású munkatársai.

Al

1982.11.14.

a szovjet fővárosba egymás után érkeznek a küldöttségek, amelyek hétfőn részt vesznek leonyid brezsnyev temetésén. a délutáni órákig már megérkezett a bolgár küldöttség todor zivkovnak, a bkp kb főtitkárának, az államtanács elnökének vezetésével, a csehszlovák küldöttség gustáv husáknak, a cskp kb főtitkárának, a köztársaság elnökének vezetésével. ugyancsak moszkvába érkezett már a kubai delegáció, amelyet fidel castro, a kubai kp központi bizottságának első titkára, az államtanács és a minisztertanács elnöke, a mongol küldöttség, amelyet jumzsagijn cedenbal, a mongol népi forradalmi párt kb főtitkára, a nagy népi hurál elnökségének elnöke vezet. a szovjet fővárosban tartózkodik a lengyel küldöttség wojciech jaruzelski, a lemp kb első titkára, a minisztertanács elnöke, honvédelmi miniszter vezetésével. a küldöttség tagja henryk jablonski, az államtanács elnöke.

ugyancsak megérkezett a német demokratikus köztársaság küldöttsége erich honeckernek, az nszép kb főtitkárának, az államtanács elnökének és a román szocialista köztársaság küldöttsége nicolae ceausescunak, az rkp főtitkárának, a köztársaság elnökének, az államtanács elnökének a vezetésével. moszkvában tartózkodik már a vietnami szocialista köztársaság küldöttsége, amelyet truong chinh, a vkp kb tagja, az államtanács és a honvédelmi tanács elnöke vezet, valamint a laoszi népi demokratikus köztársaság delegációja élén szufanuvonggal, a laoszi forradalmi néppárt kb politikai bizottságának tagjával, a köztársaság és a legfelsőbb népi tanács elnökével. a szocialista etiópia küldöttségét mengisztu hailé mariam, az etióp ideiglenes katonai kormányzótanács, az etióp dolgozók pártjának megszervezésére alakult bizottság elnöke, a koreai népi demokratikus köztársaság küldöttségét pak szong csol, a köztársaság alelnöke, a koreai munkapárt politikai bizottságának tagja vezeti./folyt./

ki-fl-kr/jp/ge mj fn

16.39 141182 2745

de

--

1982.11.14.

sk0023 4 230 mtik1023

brezsnyev-temetés, küldöttségek /2.rész/

moszkvába érkezett a jugoszláv küldöttség petar sztambolicsnak, a jszszk elnöksége elnökének vezetésével. a küldöttség tagja mitja ribicsics, a jugoszláv kommunisták szövetsége központi bizottsága elnökségének elnöke és lazar mojszov külügyminiszter is.

a kínai népköztársaság képviselőjében moszkvában tartózkodik már huang hua államtanácsos, külügyminiszter.

a szovjet fővárosba érkezett a koradélutáni órákig a német szövetségi köztársaság küldöttsége - karl carstens szövetségi elnök és hans-dietrich genschler, szövetségi alkancellár, külügyminiszter, a francia küldöttség - pierre mauroy miniszterelnök és claude cheysson külügyminiszter, valamint maurice faure, a nemzetgyűlés külügyi bizottságának elnöke. ugyancsak moszkvában tartózkodik már szuzuki zenko japán miniszterelnök és szakuraucsi josio külügyminiszter.

részt vesz a temetésen hafez asszad, az arab ujjászületés szocialista pártja főtitkára, köztársasági elnök.

megérkezett moszkvába george shultz amerikai külügyminiszter. az amerikai küldöttség vezetője, george bush alelnök, aki afrikai látogatását félbeszakítva utazik moszkvába, vasárnap a délutáni órákra jelezte érkezését.

a délutáni és koraesti órákban újabb párt- és állami küldöttségek, állam- és kormányfők, vezető politikai személyiségek érkezését várták moszkvába.

ki-fl-kr/jp mj fn

16.42 141182 1408

de

--

sk0024 4 230 mtik1024

szankció-feloldás - nagy-britannia

aczel endre, az mti tudósítója jelenti:

London, 1982. november 14. /mti/ - pym brit külügyminiszter örömet fejezte ki afölött, hogy reagan amerikai elnök hatályon kívül helyezte a szibériai gázvezeték építésében közreműködő nyugati cégek „feketelistázását”, - miközben franciaország sietett közölni, hogy nem részese annak a megállapodásnak, amelyet az egyesült államok - ezért a könnyítésért cserébe - nyugat-európai partnereitől állítólag kiharcolt.

a problémának ez az eltérő megközelítése már tapasztalható volt párizsban, a minapi thatcher-miterrand csúcstalálkozón is. nagy-britannia elvben elfogadta, hogy reagannek kell „valamit”, cserébe kapnia a szankciók semmissé tételéért, franciaország ugyancsak elvi értelemben utasította el az „árukapcsolást”,.

az ügy gyakorlati szempontból kevésbé szigoruan fest, miután a londoni kommentátorok egyike sem bizonyos abban, hogy reagan kormánya bármilyen érdemi engedményt kapott volna egyetértő szövetségeseitől, az ilyenkor szokásos, kevésre kötelező ígéretéseket leszámítva.

richard perle, biztonsági kérdésekben illetékes amerikai külügyi államtitkár például a múlt héten londonban tárgyalt, és távozásakor - mint az the observer tudósít - „azt a benyomást hagyta maga után, hogy a kelet-nyugati kereskedelem szigorubb ellenőrzése terén még mindig szakadék tátong amerika és szövetségeseinek álláspontja között”,.

ugyanaz a lap hangsúlyt helyezett rá, hogy a reagan által meghirdetett „szigorubb ellenőrzés”, csak olyasvalami, aminek a jóváhagyását az amerikai kormány „elvárja”, nyugat-európától: konkrét megállapodás ugyanis még nincs.

edward heath volt brit miniszterelnök szerint a reagan által bejelentett megállapodás egy dologra volt bizonyosan jó: arra, hogy az amerikai elnök „kihuzhassa a fejét a hurokból”, - előzőleg az óceán tulsó partján is belátták, hogy a szankciók tarthatatlanok, jogilag védhetetlenek.

a jobboldali sunday express volt az egyetlen londoni vasárnapi lap, amely az „új szovjet vezetésnek tett engedményként”, találta reagan lépését. ettől a felfogástól a többiek elzárkóztak, maguk az amerikaiak sem osztják - mint a the observer írta.

ae/jp fn

17.04 141182 2240

ll

--

sk0025 4 230 mtik1025

madrid - beglov

moszkva, 1982. november 14. /mti/ - a madridi értekezleten tanusított amerikai magatartás továbbra sem ad okot különösebb derűlátásra. az egyesült államok néhány nato-szövetségeseivel együtt jelenleg is mindent megtesz azért, hogy a tanácskozást eltérítse eredeti céljától, az enyhülés megszilárdításától, s elfogadhatatlan diktátumok formájában megpróbálja előírni más országok számára, hogyan rendezzék be életüket - állapította meg szpartak beglov, az apn sajtóügynökség szemleirója a szovjet televízióban vasárnap elhangzott hirmagyarázatában.

a kommentátor emlékeztetett rá, hogy a madridi értekezlet fő feladata az enyhülés megerősítése, továbbfejlődési lehetőségeinek megteremtése, a háboru veszélyének elhárítása európa felől. a tanácskozás valamennyi európai részvevőjének objektív érdeke, hogy madridban megállapodás szülessen az európai leszerelésről tárgyaló konferencia összehívásáról. a szovjetunió, más szocialista országok, az európai semleges és el nem kötelezett államok mindent megtesznek ennek érdekében. az egyesült államok szövetségeseinek többsége sem titkolja, hogy érdekelt egy ilyen döntésben.

a több mint két éve tartó tanácskozáson azonban nem volt még olyan eset, amikor az amerikai képviselő a béke megszilárdítása, a gazdasági kapcsolatok fejlesztése, az enyhülés mellett szólt volna. az egyesült államok mindeddig csak más országok rágalmazására, a belügyeikbe való durva beavatkozásra használta fel az értekezletet - mutatott rá szpartak beglov.

fl/ge mj fn

17.17 141182 1540

ll

--

sk0026 4 230 mtik1026

uj ürrekord

moszkva, 1982. november 14. /mti/ - vasárnap megdőlt egy sajátos világcsucs: anatólij berezovoj és valentyin lebegyev, a szaljut-7. űrállomáson immár hosszabb ideje dolgozik, mint az eddigi „csucstartó”, kettős: leonyid popov és valerij rjumin. a két szovjet űrhajós változatlanul kiváló egészségi állapotnak örvend, munkaképességük jó, és akár hosszabb ideig is folytathatja a reá bizott vizsgálatokat, megfigyeléseket.

ismeretes, hogy a szovjet űrorvostudomány nem tartja feladatának az újabb és újabb időtartamcsucok felállítását: a világűrben végzett munka ideje mindig az űrhajósok munkaképességétől függ, és az a fő szempont, hogy egészségüknek ne okozzon károsodást a huzamosabb tartózkodás az űrállomáson. a szakértők véleménye szerint elvileg akár egyévet is lehet tölteni ma már a világűrben a megfelelő körülmények között, kellő testedzéssel, a tudományos elvek alapján kidolgozott táplálkozással, a hosszabb űrutazáshoz feltétlenül szükséges pszichológiai környezet megteremtésével.

a szaljut-7 űrállomás ehhez jó lehetőséget nyújt, és a két űrhajós rendszeresen végzett gyakorlatai biztosítják, hogy izmaik ne haljanak el, vagy gyengüljenek meg olyan mértékben, amely megnehezíthetné a visszatérést a földi életkörülményekhez. természetes, hogy az ilyen tartós űrutazás befejeztével nem lehet azonnal folytatni a megszokott földi munkát, hanem bizonyos időszakra van szükség ehhez. popov és rjumin azonban annak idején a vártnál gyorsabban adaptálódott ismét a földhöz. a tartós űrutazás előnye ugyanakkor az, hogy az űrállomás személyzete sokkal nagyobb hatékonysággal tudja elvégezni a rábizott feladatot, s rendkívül nagy gyakorlatot szerez.

az új „csucstartók”, vasárnap a világürből a többi között családjukkal, munkatársaikkal folytattak beszélgetést. bár berezovoj és lebegyev most az eddigi leghosszabb űrutazás résztvevője, az „abszolút csucstartó”, változatlanul valerij rjumin, aki eddig már háromszor, közte két alkalommal tartós expedícióra járt a világűrben. rjumin a mostani kísérleti repülés vezetője a földi irányító állomáson.

ki/jp fn

17.39 141182 2124

--

sk0027 4 230 mtik1027

kádár - ravatal

moszkva, 1982. november 14. /mti/ - a magyar párt- és állami küldöttség, amely kádár jánosnak, az mszmp kb első titkárának vezetésével vasárnap délután érkezett moszkvába, a koraesti órákban a szakszervezetek házában oszlopcsarnokában felkereste leonyid brezsnyev ravatalát. kádár jános, valamint losonczi pál, az elnöki tanács elnöke és rajnai sándor, az mszmp kb tagja, hazánk moszkvai nagykövete tisztelettel adózott a kiváló szovjet államférfi, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom nagy alakja emlékének.

a magyar küldöttség tagjai elhelyezték leonyid brezsnyev ravatalánál az mszmp központi bizottsága és a magyar népköztársaság elnöki tanácsa koszoruját.

részvétüket tolmácsolták leonyid brezsnyev özvegyének és családjá tagjainak.

ki-hj/ge fn

17.41 141182 0809

--

sk0028 4 230 mtik1028

egyiptom, szudán - aesz

kairó, 1982. november 14. /mti-afp/ - egyiptom és szudán ugy döntött, hogy nem vesz részt az afrikai egységsszervezet /aesz/ november 23-án tripoliban tartandó csucstalálkozóján - jelentette ki vasárnap butrosz ghali egyiptomi külügyi államminiszter. az egyiptomi politikus - a konzultatív tanács ülésén beszélve - a két ország távolmaradását indokolva azt állította, hogy a libiai kormány az elmúlt hetekben fegyvereket szállított szudáni „szeparatista”, mozgalmaknak. ugyanakkor hangsúlyozta: a döntés nem jelenti azt, hogy a két ország bojkottálja a szervezetet.

te fn

18.07 141182 0617

--

kül

- 26 -

1982.11.14.

sk0029 4 230 mtik1029

reagan embargó-taszsz

washington/párizs, 1982. november 14. /taszsz/ - ronald reagan elnök bejelentette azoknak az ugynevezett szankcióknak az eltörlését, amelyeket a szovjetunióval szemben vezettek be. ezek az intézkedések megtiltották földgázvezetékekhez szükséges berendezések szállítását a szovjetunióba amerikai cégek, azok külföldi leányvállalatai és olyan külföldi cégek számára, amelyek amerikai licenc alapján gyártanak ilyen berendezéseket. ezekkel az intézkedésekkel washington sikertelenül próbálta meghiusítani a szibériát nyugat-európával összekötő gázvezeték építését.

az „embargó”, feloldását bejelentve reagan egyúttal megerősítette, hogy az egyesült államok megegyezésre jutott szövetségeseivel a szovjetunióval folytatott kereskedelem korlátozásáról.

az egyesült államok és szövetségesei között létrejött „megegyezésről”, szóló reagani állításokat illetően a francia külügyminisztérium szóvivője kijelentette: „franciaország, amely annak idején állást foglalt a kelet és nyugat közötti kereskedelem feltételeiről, nem állapodott meg semmiről az egyesült államokkal az amerikai embargó feloldásával kapcsolatban. „ az afp francia hírügynökség rámutat, hogy - amint azt a francia kormány több alkalommal is kinyilvánította -, „az embargót washington egyoldalúan vezette be, ezért a feloldását is egyoldalúan kell végrehajtania, mégpedig mindenféle előzetes tárgyalás nélkül. „

mj fn

18.16 141182 1436

.-.

kül

- 27 -

1982.11.14.

sk0030 4 230 mtik1030

brezsnyev - vasárnap esti összefoglaló /1.rész/

az mti tudósítói jelentik :

moszkva, 1982. november 14. /mti/ - mélységes gyásszal, szomorúsággal búcsúztak vasárnap is a szovjet emberek leonyid brezsnyevtől. moszkvában, a szakszervezetek házában felállított ravatalnál a kora reggeli óráktól késő estig tartott a látogatók áradata, tízezrek jöttek el, hogy végső búcsút vegyenek az szkp és a szovjet állam vezetőjétől. vasárnap ismét felkereste brezsnyev ravatalát az szkp több vezetője, köztük jurij andropov, a kb most megválasztott főtitkára.

vasárnap egész napon át érkeztek moszkvába a külföldi párt- és állami küldöttségek, a testvérpártok küldöttségei, az egyes országok magas rangú vezetői, köztük állam- és kormányfők, külügyminiszterek. ugyancsak nagy számban érkeztek a hétfői temetésre ismert politikai személyiségek, a különböző nemzetközi szervezetek vezetői. a küldöttségek vezetői és tagjai felkeresték leonyid brezsnyev ravatalát, elhelyezték koszorúikat, részvétüket tolmácsolták a család tagjainak.

vasárnap délután érkezett a szovjet fővárosba a temetésen résztvevő magyar párt- és állami küldöttség kádár jánosnak, az mszmp kb első titkárának vezetésével. a küldöttség tagjai: losonczy pál, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke és rajnai sándor, az mszmp kb tagja, hazánk nagykövete a szovjetunióban. a magyar delegációt a pályaudvaron mihaíl gorbacsov, az szkp kb politikai bizottságának tagja és leonyid szmirnov miniszterelnök-helyettes, valamint több más hivatalos személyiség fogadta. a küldöttség tagjai röviddel megérkezésük után felkeresték leonyid brezsnyev ravatalát.

a délutáni órákban újabb párt- és állami küldöttségek, államfők érkeztek a szovjet fővárosba a temetésre. megérkezett az afganisztáni párt- és állami küldöttség babrak karmalnak, az afganisztáni népi demokratikus párt kb főtitkárának, az ország forradalmi tanácsa elnökének vezetésével. ugyancsak moszkvába érkezett zia ul-hak pakisztáni elnök. részt vesz a temetésen andreasz papandreu görög és pierre elliot trudeau kanadai miniszterelnök. az olasz delegációt amintore fanfani, a szenátus elnöke vezeti, akit elkísért emilio colombo külügyminiszter is. a szovjet fővárosban tartózkodik már josé pedro pérez-llorca spanyol és vasco pereira portugál külügyminiszter. /folyt./

ki-hj/jp mj fn

18.58 141182 2342

.-.

sk0031 4 230 mtik1031

brezsnyev - vasárnap esti összefoglaló /2.rész/

vasárnap délután érkezett meg moszkvába leonyid brezsnyev temetésére javier pérez de cuéllar az egyesült nemzetek szervezetének főtitkára, vasárnap kora este érkezett meg szpirosz kiprianu, a ciprusi köztársaság elnöke.

a szakszervezeti világszövetség küldöttségét ibrahim zakaria főtitkár vezeti.

számos kommunista és munkáspárt küldöttsége érkezett meg vasárnap délután a szovjet fővárosba. a francia kp delegációját georges marchais főtitkár, az olasz kp küldöttségét enrico berliguer főtitkár, az amerikai kp küldöttségét gus hall főtitkár, az izraeli kp küldöttségét meir vilner főtitkár, a német kp delegációját herbert mies, a párt elnöke, az osztrák kommunistákét franz muhri, a párt elnöke vezeti. megérkezett a hétfői gyászszerterásra a japán, a san marínó-i, az indiai kommunista párt, a svájci munkapárt, a belga kp és több más kommunista és munkáspárt küldöttsége is. az esti órákban újabb delegációk érkezését várják. este érkezik moszkvába george bush, az egyesült államok alelnöke. george schultz külügyminiszter repülőgépe már délelőtt leszállt a szovjet főváros repülőterén.

leonyid brezsnyevet hétfőn délben a vörös téren temetik el. koporsóját ágyutalpon szállítják a szakszervezetek házából a vörös térre, ahol 45 perces gyászszerterás után helyezik örök nyugalomra. a szovjet fegyveres erők katonai tiszteletadással bucsuznak a szovjetunió legfelsőbb tanácsának és honvédelmi tanácsának szerdán elhunyt elnökétől. a gyászgyűlésen részt vesznek a temetésre érkezett külföldi küldöttségek is.

a koporsó elhelyezése idején moszkvában, a szövetséges köztársaságok fővárosaiban, a hős városokban és több más városban diszsortüzzel emlékeznek meg leonyid brezsnyevről. az üzemekben, hivatalokban öt percre félbeszakítják a munkát, megszólalnak a gyári szirénák, hajókürtök, a mozdonyok sípjai. az iskolákban tanítási szünet lesz.

ki- hj/ge fn

19.01 141182 1954

--

sk0032 4 230 mtik1032

nszk - zöld kongresszus - befejezés, választás

bonn, 1982. november 14. /mti/ - vasárnap a dortmund melletti hagenben befejeződött a nyugatnémet zöld baloldali tömegmozgalom háromnapos kongresszusa.

a zöldek alapszabályzata értelmében az elnökség tagjai csak két évig tölthetik be tisztségüket, ezért újjáválasztották az országos elnökség felét. a zöld párt három új országos elnöke - manon maren griesbach, rainer trampert és wilhelm knabe - teljesen ismeretlen a nyugatnémet politikai életben.

bonni megfigyelők szerint a zöldek súlyos hibát követtek el azzal, hogy az elnökségi választást nem halasztották el a márciusi országos választás utánra, mivel így a választási küzdelemben le kell mondaniuk olyan országosan ismert vezetőikről, mint például petra kelly eddigi elnökről. ez jelentős szavazatvesztést eredményezhet a zöldek számára a márciusi választáson.

fkj/jp fn

19.13 141182 0913

--

sk0033 4 230 mtik1033

brezsnyev - vasárnap este - kiegészítés

moszkva, 1982. november 14. /mti/ - az esti órákban újabb delegációk, államfők érkeztek moszkvába, leonyid brezsnyev temetésére. megérkezett az angolai küldöttség, josé eduardo dos santosnak, az mpla-munkapárt elnökének, a köztársaság elnökének vezetésével.

ugyancsak a szovjet fővárosba érkezett mauno koivisto, a finn köztársaság elnöke, akit az ország külügyminisztere kísért el.

a kambodzsai delegációt, amely ugyancsak vasárnap este érkezett meg, heng samrin, a kambodzsai népi forradalmi párt főtitkára, az államtanács elnöke vezeti.

ll

a koraesti órákban több kommunista párt küldöttségét fogadták a szovjet fővárosban, köztük a portugál kp delegációját, alvaro cumhal főtitkár vezetésével.

ki/ge fn

19.30 141182 0784

..-

sk0034 4 230 mtik1034

honecker-carstens találkozó moszkvában

moszkva, 1982. november 14. /mti/ - erich honecker, az nszép kb főtitkára, az ndk államtanácsának elnöke, aki leonyid brezsnyev temetésére érkezett moszkvába, vasárnap délután találkozott karl carstens- szel, az nszk szövetségi elnökével, aki ugyancsak ebből az alkalomból tartózkodik a szovjet fővárosban. a találkozón részt vett frank-joachim hermann, államtitkár, az államtanács irodájának vezetője, illetve hans-dietrich genschler, az nszk alkancellárja, külügyminiszter.

a kiadott közlemény szerint a két német állam képviselői megvitatták az időszerű nemzetközi kérdéseket, különösen a béke biztosításával, a fegyverzet korlátozásával és a leszereléssel kapcsolatos problémákat. ugyancsak megvitatták a két német állam kapcsolatainak további fejlesztésével összefüggő témákat.

a felek megállapították, hogy tekintettel a jelenlegi nemzetközi helyzetre, különösen fontos, hogy mindent megtegyenek a béke érdekében, és hangsúlyozták, hogy az európa szívében lévő két német államra e tekintetben különösen nagy felelősség hárul. hangsúlyozták azt a szándékukat, hogy az alapszerződésnek, a két német állam között fennálló szerződésnek megfelelően folytatják és fejlesztik országaik kapcsolatainak megerősítését.

nyugatnémet források a megbeszélés után közölték, hogy nem volt szó erich honecker korábban tervezett látogatásának időpontjáról.

hj-ki/jp fn

19.50 141182 1440

..-

sk0035 4 230 mtik1035

moszkva - további érkezések

moszkva, 1982. november 14. /mti/ - leonyid brezsnyev temetésére vasárnap moszkvába érkezett a nicaraguai küldöttség daniel ortega saavedra, a sandinista nemzeti felszabadítási front országos vezetőségének tagja, a nemzeti ujjászületés kormánya koordinátorának vezetésével.

ugyancsak a szovjet fővárosban van a libiai küldöttség, amelyet moammer el-kadhafi, a libiai arab szocialista népi dzsamahirija vezet.

ki - fl/jp fn

19.54 141182 0475

..-

sk0036 4 800 mtik1037

mai külpolitikai hireink jegyzéke sk0001-sk0028-ig
budapest, 1982. november 14. /mti/

sk0001 honduras - nicaragua
sk0002 nszk - belpolitika
sk0003 ürséta - elhalasztás
sk0004 brezsnyev - pravda /1.rész/
sk0005 brezsnyev - pravda /2.rész/
sk0006 brezsnyev - bucsuztatás
sk0007 begin
sk0008 kieg. a mai mtik1006. számú /brezsnyev bucsuztatás című/ anyagunkhoz
sk0009 közel-keleti hírek
sk0010 szankciók feloldása - nyugati visszhang /1.rész/
sk0011 zür a zoo-lakókkal
sk0012 szankciók feloldása - nyugati visszhang /2.rész/
sk0013 szankciók feloldása - nyugati visszhang /3.rész/
sk0014 irak-irán
sk0015 olasz kormányválság
sk0016 rövid hírek
uj delhi: lengyel-indiai
teherán: mojszov

kül

- 32 -

1982.11.14.

new york: szovjet-amerikai barátság
tunisz: hírszervezet
johannesburg: seychelle - újabb zsoldosok

sk0017 huang hua
sk0018 arezzói fesztivál - magyar siker
sk0019 nszk - zöldek kongresszusa
sk0020 helmut kohl látogatása az egyesült államokban /1.rész/
sk0021 helmut kohl látogatása az egyesült államokban /2.rész/
sk0022 brezsnyev - temetés, küldöttségek /1.rész/
sk0023 brezsnyev - temetés, küldöttségek /2.rész/
sk0024 szankció-feloldás - nagy-britannia
sk0025 madrid - beglov
sk0026 új úrrekord
sk0027 kádár - ravatal
sk0028 egyiptom, szudán - aesz
jp fn

20.17 141182 1472

-. -

sk0037 4 800 mtik1038

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0029-sk0036-ig
budapest, 1982. november 14. /mti/

sk0029 reagan - embargó - taszsz
sk0030 brezsnyev - vasárnap esti összefoglaló /1.rész/
sk0031 brezsnyev - vasárnap esti összefoglaló /2.rész/
sk0032 nszk - zöld kongresszus - befejezés, választás
sk0033 brezsnyev - vasárnap este - kiegészítés
sk0034 honecker-carstens találkozó moszkvában
sk0035 moszkva - további érkezések
sk0036 tartalomjegyzék 1.
sk0037 tartalomjegyzék 2.
jp fn

készült az mti külpolitikai főszerkesztőségében
főszerkesztő: köves tibor
szerkesztette: flesch istván

- vége -

20.18 141182 0691

-. -

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

00.010/X

Külföldi hírek

budapest, 1982. november 15.

kül.

h é t f ő

sk0001 4 230 mtik1002

nszk - fdp-csu - ultimátum

bonn, 1982. november 14. /mti/ - tovább éleződött a nyugatnémet keresztény-liberális koalícióban a szabaddemokrata párt és a keresztényszociális unió /csu/ viszonya.

irmgard adam-schwaetzer, az fdp új főtitkára, a hét végén kijelentette: a szabaddemokraták nem egyeznek bele, hogy a márciusi, idő előtti országos választás után franz josef strauss, a csu elnöke, bajor miniszterelnök, alkancellárként és külügyminiszterként tagja legyen egy új koalíciós kormánynak.

válaszul a szabaddemokrata kihívásra, edmund stoiber, a csu főtitkára, a die welt hétfői számában leszögezte, hogy hans-dietrich genscher vagy abbahagyja a strauss elleni támadásokat, vagy többé nem jön szóba partnerként a csu számára.

strauss vasárnap a welt am sonntagnak és a bild am sonntagnak adott nyilatkozatában félreérthetetlenül jelezte: visszatér az nszk országos politikai életébe. azt, hogy melyik minisztérium vezetését akarja átvenni, strauss nem közölte. bonni megfigyelők azonban biztosra veszik, hogy a külügyminisztériumot, különösen azután, hogy strauss lapjának, a bayern-kuriernak a múlt heti száma azt hangoztatta: „genscher nélkül nagyon is jól, sőt talán még jobban is biztosítható lenne a nyugatnémet külpolitika folytonossága,,.

fkj/ge már

06.12 151182 1306

Fi

-. -